

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 122/12
V Lucemburku dne 3. října 2012

Nový jednací řád Soudního dvora

Vzhledem k neustálému nárůstu soudní agendy, v níž zřetelně převládají žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, upravil Soudní dvůr svá procesní pravidla tak, aby mohl lépe reagovat na specifickou tohoto řízení za současného posílení své schopnosti řešit v přiměřené lhůtě veškeré věci, které jsou mu předkládány.

Přepracovaným zněním svého jednacího řádu, které vstoupí v platnost dne 1. listopadu 2012¹, se hodlá Soudní dvůr v prvé řadě **přízpůsobit vývoji své soudní agendy**. Přestože byl jednací řád Soudního dvora několikrát postupně novelizován, jeho struktura se totiž od přijetí původního znění dne 4. března 1953 nijak zásadně nezměnila. Tento jednací řád stále ještě odráží převažující počet přímých žalob, kde proti sobě stojí nejčastěji fyzická nebo právnická osoba nebo členský stát na jedné straně a orgán Unie na straně druhé, ačkoli ve skutečnosti již dnes Soudní dvůr ve značné míře není příslušný řešit tento druh věcí, s výjimkou žalob pro nesplnění povinnosti a některých zvláštních kategorií žalob na neplatnost. Nejpočetnější kategorií věcí předkládaných Soudnímu dvoru tvoří v roce 2012 žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podávané soudy členských států². Nový jednací řád má za cíl tuto realitu lépe zohlednit, a to tak, že řízením o předběžné otázce věnuje zvláštní hlavu a zároveň stanoví úplnější a jasnější pravidla jak pro procesní subjekty, tak pro vnitrostátní soudy.

Druhý ústřední cíl tohoto přepracovaného znění souvisí se snahou Soudního dvora pokračovat v úsilí vyvíjeném již několik let o zachování schopnosti soudu, jehož soudní agenda je čím dál rozsáhlejší, řešit věci, které jsou mu předkládány, v přiměřené lhůtě³. Nový jednací řád tedy zavádí několik opatření, jež by měla **podpořit rychlé a efektivní projednávání věcí**. Z těchto opatření je nutno zmínit mimo jiné možnost soudu přijmout rozhodnutí k omezení délky předkládaných spisů či písemných vyjádření nebo stanovení pružnějších podmínek, za nichž může Soudní dvůr přijmout usnesení s odůvodněním, zejména když o odpovědi na předběžnou otázku položenou vnitrostátním soudem nelze rozumně pochybovat.

Nová pravidla dále obsahují významné novinky týkající se ústní části řízení. Má-li totiž Soudní dvůr věc za dostatečně objasněnou na základě spisů nebo písemných vyjádření předložených účastníky řízení, nebude již v zásadě povinen konat jednání, díky čemuž bude moci ve věcech, které jsou mu předloženy, rozhodnout v kratším čase. Nový jednací řád také stanoví, že koná-li se jednání, může Soudní dvůr vyzvat účastníky řízení, aby se při své řeči soustředili na jednu či více určených otázek,

¹ [Jednací řád](#) Soudního dvora, který byl přijat dne 25. září 2012, byl zveřejněn v *Úředním věstníku Evropské unie* ze dne 29. září 2012. V souladu se svým článkem 210 vstoupí tento jednací řád v platnost prvním dnem druhého měsíce po svém zveřejnění.

² V průběhu roku 2011 bylo podáno 423 žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce z celkového počtu 688 nových věcí. Žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce tak tvoří více než 60 % soudních věcí předložených Soudnímu dvoru.

³ Je třeba poukázat na skutečnost, že i přes nárůst této soudní agendy se Soudnímu dvoru podařilo podstatně snížit průměrnou délku projednávání věcí. Například průměrná délka projednávání žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce činila 16,4 měsíce v roce 2011 oproti více než 25 měsícům v roce 2003.

nebo může konat společné jednání v několika věcech stejné povahy, které mají stejný předmět. Od zprávy k jednání bylo naproti tomu upuštěno, neboť byla v rámci projednávání věcí nákladná a časově náročná.

Vedle shora uvedených cílů má také nový jednací řád **vyjasnit stávající pravidla a praxi**. Pravidla použitelná na všechny druhy řízení tak byla zřetelněji odlišena od pravidel, která se týkají každého z nich zvlášť (žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, přímé žaloby a kasační opravné prostředky), a všechny články nového jednacího řádu byly zvlášť očíslovány a opatřeny nadpisem, což usnadňuje jejich vyhledávání. U řízení o předběžné otázce lze mimo jiné poukázat na to, že nový jednací řád nyní obsahuje ustanovení upravující požadovaný minimální obsah každé žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a ustanovení o anonymitě, což by mělo vnitrostátním soudům napomoci s formulováním žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce při současném zajištění lepšího respektování soukromého života účastníků původního řízení. V souvislosti s kasačními opravnými prostředky vyjasňuje jednací řád z roku 2012 režim vedlejších kasačních opravných prostředků, které jsou podávány v odpověď na původně podaný kasační opravný prostředek. Napříště musejí být takovéto kasační opravné prostředky předkládány vždy samostatným podáním, což by mělo usnadnit jejich následné projednání soudem.

V rámci tohoto přepracovaného znění jednacího řádu konečně dochází ke **zjednodušení stávajících pravidel**, a to zrušením některých zastaralých nebo nepoužívaných pravidel či přehodnocením procesního postupu v některých věcech. Na tomto místě lze zmínit například zjednodušení pravidel týkajících se vedlejšího účastenství členských států a orgánů Unie, určení senátu pověřeného řízením o přezkumu na dobu jednoho roku nebo zjednodušení pravidel vyřizování žádostí o posudek, kterého se bude napříště účastnit jediný generální advokát (a nikoli již všichni generální advokáti Soudního dvora).

Žádné z výše uvedených opatření nepochybně neumožňuje samo o sobě zvrátit trend zvyšování počtu věcí, které jsou čím dál složitější, ani trend prodlužování délky jejich projednávání. Soudní dvůr je nicméně přesvědčen, že tato opatření – která přicházejí sotva několik týdnů po přijetí změn Protokolu o statutu Soudního dvora Evropské unie, jež vedly ke zřízení funkce místopředsedy a k rozšíření velkého senátu na patnáct členů, a která navazují na rozhodnutí Soudního dvora zřídit od října 2012 nový senát složený z pěti soudců a nový senát složený ze tří soudců – budou společně nejjistějším prostředkem k tomu, aby mohl Soudní dvůr nadále plnit své poslání, kterým je zajišťovat v přiměřených lhůtách dodržování práva při výkladu a provádění Smluv.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499